

Βασιλική Αρβανιταντόνη

Υπεύθυνη Πολιτιστικών Θεμάτων Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Πειραιά

(Απόσπασμα από το βιβλίο της: «Προγράμματα Πολιτιστικών Θεμάτων για την Πρωτοβάθμια εκπαίδευση – Θεματικοί άξονες: Πολιτιστική Παράδοση – Λογοτεχνία». Εκδόσεις Κιβωτός 2010)

Οι δραστηριότητες που αναφέρονται στο παρακάτω σχέδιο είναι ενδεικτικές και υποβοηθητικές και όχι δεσμευτικές. Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να προσαρμόσουν, να προσθέσουν, να αφαιρέσουν δράσεις ανάλογα την τάξη, το επίπεδο και το ενδιαφέρον των μαθητών τους και να διαμορφώσουν το δικό τους πολιτιστικό πρόγραμμα.

«Οι δώδεκα μήνες και η λαϊκή μας παράδοση»

Τίτλος : Οι δώδεκα μήνες.

Θέμα: Οι δώδεκα μήνες και η λαϊκή μας παράδοση.

Γενικός στόχος: Να γνωρίσουν τα ήθη και έθιμα για κάθε μήνα του έτους.

Υποθέματα : Έθιμα και παραδόσεις για κάθε μήνα.

Επιμέρους στόχοι κατά την υλοποίηση: Να γνωρίσουν και να κατανοήσουν τα έθιμα και τις παραδόσεις του τόπου μας, να αναπτύξουν πολιτιστική και περιβαλλοντική συνείδηση, να μάθουν να συλλέγουν πληροφορίες από διαφορετικές πηγές, προφορικές και γραπτές, να εργάζονται συλλογικά, να εκφράζονται δημιουργικά και να αποκτήσουν εκτίμηση και σεβασμό προς τον εαυτό τους και τους άλλους.

Υλοποίηση:

- ❖ Επιλογή του θέματος, των υποθεμάτων και δραστηριοτήτων μέσα από τη συζήτηση και την ανταλλαγή απόψεων.
- ❖ Χωρισμός σε ομάδες και ορισμός του μήνα που θα ασχοληθεί η κάθε μία.
- ❖ Έρευνα και συγκέντρωση υλικού: βιβλιοθήκες, πολιτιστικούς φορείς, συνεντεύξεις συγγενών, βιβλία της ελληνικής παράδοσης, κείμενα από τα σχολικά βιβλία, διαδίκτυο.
- ❖ Καταγραφή των εθίμων και παραδόσεων κάθε μήνα: Σεπτέμβριος (ο μήνας του τρύγου,...) Οκτώβριος (έθιμο της Περπερούνας, το κρασί) Νοέμβριος (το μάζεμα της ελιάς) Δεκέμβριος (Χριστούγεννα) Ιανουάριος (Πρωτοχρονιά, Θεοφάνια) Φεβρουάριος(της Υπαπαντής, Σαρακοστή) Μάρτιος (ο «μάρτης», «χελιδονίσματα») Απρίλιος (πρωταπριλιά, Πάσχα) Μάιος (Πρωτομαγιά) Ιούνιος (θερισμός, Αι- Γιάννης ο Φανιστής) Ιούλιος (αλώνισμα) Αύγουστος (ο Δεκαπενταύγουστος, συγκομιδή).
- ❖ Συλλογή και καταγραφή: Αινίγματα, παροιμίες, τραγούδια για τους μήνες.
- ❖ Επεξεργασία και ταξινόμηση του υλικού των ομάδων.
- ❖ Δρώμενα και παιχνίδια για τους μήνες από όλες τις ομάδες.
- ❖ Ομαδικές εικαστικές δημιουργίες (ζωγραφική, κολάζ, κατασκευές κ.ά).
- ❖ Παραδοσιακά δρώμενα από τους μαθητές (χελιδονίσματα, αποκριάτικα κ.ά).
- ❖ Δημιουργία ημερολογίου, εντύπου ή άλμπουμ με το υλικό του προγράμματος.

Μεθοδολογία υλοποίησης - Συνεργασίες με άλλους φορείς:. Σχέδιο εργασίας. Έρευνα πεδίου. Βιωματική και διαθεματική προσέγγιση του θέματος. Συνεργασία με

τοπικές αρχές, πολιτιστικούς φορείς, μουσεία, Βιβλιοθήκη, το σύλλογο γονέων και κηδεμόνων, τον/την υπεύθυνη πολιτιστικών θεμάτων.

Πεδία σύνδεσης με τα προγράμματα σπουδών των αντίστοιχων γνωστικών αντικειμένων: Γλώσσα, Μελέτη περιβάλλοντος, Φυσική Αγωγή, Γεωγραφία, Μαθηματικά, Ιστορία, Αισθητική Αγωγή.

Διαδικασία αξιολόγησης – φάσεις παρακολούθησης: Συζήτηση ανά τακτά χρονικά διαστήματα των ομάδων μεταξύ τους αλλά και με το συντονιστή εκπαιδευτικό για την εξέλιξη του προγράμματος. Παρουσίαση του προγράμματος στην τάξη, στο σχολείο και στην τοπική κοινωνία.

Επιδιωκόμενα αποτελέσματα μετά την ολοκλήρωση: Να κατανοήσουν οι μαθητές τον πλούτο της λαϊκής μας παράδοσης, να καλλιεργήσουν τη δημιουργικότητά τους και να μάθουν να συνεργάζονται.